

Abstrakt

Tato diplomová práce je zaměřena na zásadu legality a její uplatnění v trestním řízení. Na základě této zásady je státní zástupce povinen stíhat všechny trestně činy, o nichž se dozví, nestanoví-li zákon nebo vyhlášená mezinárodní smlouva něco jiného. Jedná se o jednu se základních zásad, na níž je postaveno trestní řízení v České republice.

Úvod diplomové práce je věnován vymezení pojmu trestního řízení a jeho základních zásad, zejména jejich významu z pohledu některých odborníků dlouhodobě se zabývajících trestním právem. V další části se práce zaměřuje na pojetí zásady legality v trestních řádech platných na území našeho státu od roku 1918 až do současnosti především s přihlédnutím k tomu, jak se měnila úprava trestního procesu a pojetí zásady legality včetně výjimek z této zásady, jež byly do trestního řádu postupně zaváděny.

Následující kapitola se zabývá porovnáním zásady legality, zásady oportunity a dalšími souvisejícími zásadami, na nichž je trestní řízení postaveno. Zvláštní pozornost je věnována uplatnění zásady legality v přípravném řízení a prolomením této zásady právě ve prospěch zásady oportunity. Z těchto důvodů se také další část práce zaměřuje na odložení věci pro neúčelnost nebo odložení věci v případech, kdy je možné konstatovat, že účelu trestního řízení bylo dosaženo. Zmínka je i o ustanovení umožňující odložit trestní stíhání dočasně, včetně vysvětlení tohoto postupu. V další části práce je pozornost věnována institutu nepřipustnosti trestního stíhání a jednotlivým okolnostem, které takovýto postup opodstatňují.

Důležitou kapitolou je samotné zahájení trestního stíhání obviněného a v návaznosti na to i analýza případů, kdy je možné trestní stíhání zahájit nebo v něm pokračovat u taxativně vyjmenovaných trestných činů se souhlasem poškozeného, který je k pachateli tohoto trestného činu v příbuzenském nebo obdobném vztahu.

Dále je práce zaměřena na obligatorní i fakultativní důvody pro zastavení trestního stíhání obviněného státním zástupcem v přípravném řízení a skončení trestního řízení v důsledku využití institutů odklonů.

Závěr diplomové práce je věnován připravované rekodifikaci trestního řádu se zaměřením na pojetí základních zásad v novém trestním řádu, postavení státního zástupce a nejvýznamnější předpokládané změny související s podstatnějším prolomením zásady legality ve prospěch zásady oportunity.

Klíčová slova

Trestní řízení Zásada legality Státní zástupce